

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitvrska (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Srednje šolstvo.

(Govor poslanca Žitnika v proračunskem odseku.)

Pri tem poglavju je bila prejšnja leta vedno živahna in burna razprava zaradi celjske gimnazije. Sedaj pa je stvar v toliko poravnana, da nemški tovariši ne zahtevajo več, naj se gimnazija premesti iz Celja. Jaz bi torej ne imel povoda govoriti o celjskem vprašanju, ko bi tovariš dr. pl. Hofmann ne bil trdil v svojem govoru, da je celjsko vprašanje iz početka le politično in narodno in da se morajo Nemci z vso odločnostjo ustavljati vsaki nadaljni slovenski zahtevi.

Gospodje, z ozirom na to izjavo moram jako obžalovati, da so šolski zavodi še vedno povod prepiru med političnimi strankami. Stališče, katero zavzema dr. Hofmann z nekaterimi tovariši, dokazuje, da gospodje še vedno ne poznajo načela: *Quia non movere!* Celjska nižja gimnazija je bila ustanovljena leta 1895. Precej prvo leto se je za prvi razred oglasilo 89 učencev, pozneje pa je določil deželni šolski svet, da nad 50 učencev ne sme biti sprejetih v prvi razred. Navzlic hudim nevihtam in bojem pa se je ta gimnazija vzdržala že nad dvajset let ter tudi z učnimi uspehi dokazala potrebo obstanka. Ako pa je celjsko vprašanje postalo preporno jabelko med političnimi in narodnimi strankami, ne zadene krivda slovenskih poslancev. Nemško časopisje, ki je narekovalo tedaj nemškemu poslancem takiko, je razglasilo Celje kot nemško trdnjavo, katera je v nevarnosti zaradi nižje gimnazije.

Gospodje, ali je res vredno, da je zaradi te gimnazije bilo že toliko krika? Ako sem prav poučen, podučujejo se na tej gimnaziji samo trije predmeti v slovenskem, vsi drugi v nem. jeziku. Namen gimnazije je namreč ta, da se slovenskim učencem, ki so skoraj brez izjeme kmečki sinovi z dežele in nemščine ne še dovolj zmožni, olajša pouk brez zamude učne dobe. V štirih letih pa se pod vodstvom slovenskih profesorjev že toliko nauče nemščine, da morejo v višjih razredih slediti nemškemu pouku. Za ustanovitev te nemško-slovenske gimnazije torej niso bili merodajni politični nagibi, marveč le kulturni.

Znano mi je dobro, da bi se gospodje morda ne ustavljali razširjenju te gimnazije, ko bi bila premeščena iz Celja v ta ali oni slovenski trg. Čudno, da ta gimnazija gospode tako bode v oči. Sedaj je menda na nižji gimnaziji devet učnih moči. Ko bi se razširila v višjo, bilo bi profesorjev morda 18. Nemštvo v Celju mora biti na jako slabih nogah, ako je v nevarnosti zaradi 18 slovenskih glasov.

Slovinci zahtevamo, da ta gimnazija ostane v Celju, ker je Celje središče dveh okrajnih glavarstev in devetih sodnih okrajev ter križišče železnic. Celje samo ni bilo in ni čisto nemško mesto. Središče je okrožja, ki šteje okoli 73.000 Slovencev in le nekaj nad 9000 Nemcev. Bila bi torej provokacija, nečuvana žalitev slovenskega prebivalstva, ko bi bila ta gimnazija brez stvarnih razlogov in brez enakovrednih koncesij premeščena iz Celja.

Sicer pa celo nemški trgovci v Celju ne žele tega. Imeli bi veliko gmotno izgubo. Dijaki in starši, ki prihajajo v mesto, puste ondi precej denarja. In tudi ostalo nemško prebivalstvo se več ne »vzmirja« zaradi te gimnazije. Zato pač upamo, da se bodo tudi nemški poslanci sprijaznili z dejstvom, da imajo tudi Slovenci pravico do višje izoblike. Na Spodnjem Štajerskem je okoli 40.000 Nemcev, in ti imajo tri nemške gimnazije in nemško realno. Desetkrat toliko Slovencev pa ima le to nemško-slovensko nižjo gimnazijo in nemško-slovenske vspešnice v Mariboru. Opravičena je torej zahteva, da se celjska nižja gimnazija razširi.

V obče pa moramo Slovenci zahtevati, da dobi slovenski jezik več pravic na srednjih šolah, ki jih obiskujejo slovenski učenci. Nečuvno je to, da je celo na kranjskih srednjih šolah slovensčina le pastorka. Dočim je za nemščino določenih na gimnazijah 27 tedenskih ur, poučuje se v slovenskem jeziku le 18 ur. Zato ni čudno, da se mnogi slovenski učenci niti materinščine ne nauče popolnoma ter govore znano mestno mešanico. Vlada, ravnatelj in nadzorniki marljivo skrbijo, da se ne zanemari nemški pouk in da so profesorji za nemščino povsem vsposobljeni. Za slovenski jezik se zmenijo jako malo ali nič. Nadzornik mimogrede, zaradi lepšega vpraša profesorja v slovenski uri, ali je zadovoljen z učenci. Zgodí se večkrat, da matematiki ali profesorji za klasično filologijo poučujejo slovenski jezik.

Izpovem tukaj javno in odkrito, da ni prijatelj slovenskemu narodu, kdor zahteva čisto slovenske šole brez vsacega nemškega pouka. Slovenci potrebujemo nemški jezik, ako hočemo, da nas ne izrinejo povsod z boljših mest. Toda to pa pač moramo zahtevati, da se srednješolci pošteno nauče tudi materinščine. Zato naj skrbí šolska uprava, da se slovenskemu pouku določi več ur na teden tudi na vseh onih višjih gimnazijah, katere obiskujejo Slovenci. Z ozirom na to predlagam resolucijo: »Vladi se naroča, da resno misli na ustanovitev slovenskih vspešnic na goriški gimnaziji.«

Nekateri govorniki so govorili tudi o reformi gimnazij. Jaz si ne prisvajam sodbe o tem. Zato pa prečitam mnenje visoko čislane in velezaslužnega šolnika in strokovnjaka. Ta gospod meni z ozirom na naše razmere:

Pri vsprejemnih izpitih za prvi razred je dovolj za učence, ki vstopijo v slovenske oddelke, ako znajo nemško brati in pisati, ne glede na pravopis. Prvi gimnazijski razred prične z elementi nemškega jezika. Duševno zrelost za gimnazije pa dokažejo učenci z analizo slovenskih stavkov. Sedanja metoda obtežuje učencem z dežele vstop v gimnazijo.

Latinski in grški jezik naj se marljivo gojita iz formalnih vzrokov, pa tudi zaradi vsebine. Ta dva klasična jezika vzgajata v mladini ljubezen do domovine, moški ponos, čustvo časti in resnice in smoter mladinske vzgoje je plemenit značaj. Brez znanja tujega jezika se tudi materinščina ne more prav presojati. Kdor zna zložene stavke dobro analizirati, ta je storil večjo duševno delo, nego če zna na pamet vse vrste žuželk. V metodi naj velja načelo: »Qui bene distinguit, bene docet.« Ni treba si glave beliti z izjemami izjem, pač pa je prazno in površno vse znanje brez slovničnega temelja. Sofisti in Aristotel so porabili čudovito mnogo duševnih moči, da so iz živga jezika posneli slovnico, in to pridobitev si moramo izkoristiti. Latinski in grški jezik brati, ne govoriti! Prestave iz materinščine v latinski in grški jezik naj se v višjih razredih popolnoma opusté.

Latinske in grške zasebne vaje naj se opusté, ker so le breme za učence. Naši učenci naj bero doma slovenske in nemške knjige. Za govorniške vaje v sedmem in osmem razredu naj si učenci ne izbirajo

sami. Sedaj govore o Ibsenu, Tolstemu, Zoli, Schopenhauerju, Maeterlincku in drugih, ki jih ne razumejo. To je vzgoja za domišljavost!

Staroslovensčina naj se opusti ter vpelje hrvaščina. Tako so sklenili profesorji v Ljubljani in svetujeta tudi profesorja dr. Štekelj in dr. Murko.

Pri maturi naj se slovenskim učencem opusti nemška pismena naloga, pač pa zahtevamo, da so pri maturi izprašani iz slovensčine.

H koncu prosim gospoda naučnega ministra, da se čimprej podpravi realka v Idriji. Mnogi razlogi govore za podpravljenje. Tudi stroški bi ne bili mnogo večji, ker že sedaj državni rudnik v Idriji plačuje do 90 odstotkov. (Dostavek poroč.: Vladni zastopnik je zasebnik povedal poslancu Žitniku, da se podpravljenje idrijske realke izvrši drugo leto.)

Protí Slovincem.

Naši obmejni bratje, osobito koroški, stopajo v čas novega, ostrejšega narodnega boja. Koroški Slovenci imajo zdaj pri sodiščih manj pravic, kakor so jih imeli svojčas. Ker se slovenski odvetniki bore z vso odločnostjo za pravice Slovencev pri koroških sodiščih, je začelo skrbeti koroške nemško-nacionalne kroge.

Načelnishvo koroškega nemškega ljudskega društva je imelo minulo nedeljo sejo, v kateri so se pečali z razmerami celovskega deželnega in okrajnega sodišča. Izdali so izjavo, ki protestira, češ, da so slovenski odvetniki lahkomišljeno in predrzno izzvali pri koroških sodiščih jezikovno vprašanje. Obžalujejo, ker slovenskih hujskačev pri celovškem deželnem sodišču vedno ne zavrnejo. Vlado in vodilne sodne kroge pozivljajo, naj se sodišča drže dozda običajnih jezikovnih navad pri sodiščih, ki so se izkazale kot dobre. Z vsemi zakonitimi sredstvi se mora zavzeti v državnem in deželnem zboru stališče proti kaki jezikovni sili. Vlada, ki bi namesto stare navade uvedla jezikovno zmešnjavo, se mora smatrati za Nemcem sovražno.

Ta misteriozni sklep, ki je seveda naprejen proti enakopravnosti koroških Slovencev, so poslali ministrskemu predsedniku, pravosodnemu ministru, predsedstvu višjega graškega deželnega sodišča

LISTEK.

Trije poročevalci.

(Spisal Conan Doyle.)

(Dalje.)

»Tako se pokaže, kdo je najboljši. Poglejta Chendera. Nikdar bi si ne bil priporil sreče, ako bi ne bil delal po svoje. Saj sta slišala, kako se je delal, kakor bi si bil zlomil nogo, poslal svojega tovariša poročevalca po zdravnika, a med tem ga je prehitel z brzojavko.«

»Ali meni, da je bilo to dovoljeno?«

»Vse je dovoljeno. Jaz imam svoj razum, ti pa svojega.«

»Jaz bi mislil, da je to nečastno.«

»Misliš lahko, kar hočeš. Chandlerjev časopis je zmagal, a drugi so propadli. S tem si je pridobil Chandler slavno ime.«

»Ali pa vzemimo Westlake-a,« je rekel Mortimer in si basal tobak v pipo. »Westlake se je delal, da je vladni kurir in rabil vladne konje, da je došel v pravem času na brzojavni urad in oddal brzojavko. List mu je plačal pol milijona.«

»Ali je to tudi dovoljeno?« je vprašal Anerley zamišljeno.

»Zakaj ne?«

»No, saj je to malo podobno tatvini in laži.«

»No, mislim, da bi tudi jaz malo kradel konje in se lagal, ako bi mogel sam imeti cel stolpec v kakem londonskem dnevniku. Kaj praviš, Scott?«

»Da bi celo ubil koga.«

»O tem pa vendar nisem prepričan, da bi mogel storiti kaj takega.«

»No, saj ne mislim, da bi bil kriv uboj. To smatram samo za nekako preloženje običajev v našem poklicu. Toda ako pride kak vsiljivec in se vrine med poročevalce, ki ima jako važna poročila, in med brzojav, se podaja sam v nevarnost. Dragi Anerley, pravim ti odkritosrčno, da je vseeno, ako si v Fleet Street ali pa v Sudanu, ako se sam zadržuješ s takšnimi malenkostnimi pomisleki. Naše življenje je neenakomerno. Naše opravilo ni bilo nikdar vrejeno. Gotovo bo še enkrat, toda ta dan še ni prišel. Stori, kar moreš in kakor moreš in bodi prvi pri brzojavu; to ti svetujem; ravno tako ti tudi svetujem, kadar se zopet podaš v vojsko, vzemi najboljšega konja, ki se ga dobi za denar. Mortimer me mogoče pobije ali pa jaz njega, toda to vsaj veva, da imava najhitrejša ponija v deželi. Zane-marila nisva ničesar, kar nama bi lahko pripomoglo k sreči.«

»O tem nisem tako prepričan,« je rekel Mortimer počasi. »Saj pač veva, da premaga konj velbloda v dvajsetih miljah, toda v tridesetih zmagava velblod.«

»Kaj, takšni-le velblodi?« je zavpil Anerley začuden.

Starejša moža sta se zakrohotala.

»Ne, ne, ampak pravi, plemeniti jezdni velblod, ona vrsta živali, ki jih jezdijo deriviši, kadar se podajajo na svoje urne pohode.«

»Hitrejši nego konj v diru?«

»Gotovo, konj se preje utruji. Vedno teče enako hitro in ne potrebuje niti odmora niti napoja, a poleg tega je na slabih potih boljši nego konj. Pri Halfi sem videl dirke na daljavo in pri tridesetih miljah je vedno zmagal velblod.«

»Toda zato si vendarle nimava še ničesar očitati, Scott, saj nama ne bo treba nesti poročila trideset milj daleč, kakor je upati. Prihodnji teden bo že vojska imela svoj lastni brzojav.«

»Gotovo. Toda sedaj — —«

»Vem, dragi bratec; toda saj nujnost ni tako velika. Natovorite velblode ob peti uri; tako imamo ravno cele tri ure. Ali morda prihajata kje poročevalca večernih listov?«

Mortimer je pregledal s svojim daljnogledom severno obzorje.

»Nikjer ju še ni videti.«

»Prav lahko bi bilo mogoče, da potujeta v dnevni vročini. Ravno takšna poročevalca večernih listov bi bila zmožna tega. Pazi na vžgalice, Anerley. Takšni palmovi gaji zgore kakor skladišče smod-

nika, ako ga zažgeš. Zdaj pa spat!« Oba sta zlezla v mreže, da se ubranita moskitov, in v hipu sta rahlo zadremala, kakor zaspel ljudje, ki žive na prostem.

Mladi Anerley je stal s hrbtom proti palmi in z živčkom v ustih in premišljeval nasvete, ki jih je slišal. Vsekakor sta izkušena v tem poklicu in ni bila njegova naloga, ki je šele prišel, da bi izpreminjal njune metode. Ako delata onadva tako za svoja lista, mora on delati isto. Bila sta vsaj odkritosrčna in plemenita, da sta ga poučila o pravih igrah. Ako je dosti dobro za onadva, je tudi zanj dovolj dobro.

Bil je vroč popoldan in oni penasti kolobarji okoli črnih, svetlih skal v Nilu so bili prijetno hladni in zapeljivi. Toda tekcom par prihodnjih ur bi ne bilo zdravo kopati se. Zrak se je bliščal in tresel nad razbeljenim peskom in skalami. Bilo ni niti najmanjše sapice in čvrčanje in piskanje žuželk je hotelo zazibati človeka v spanec. Nekje zgoraj je vpila smrdokavra. Anerley je iztrkal pepel in se je hotel podati na svoje ležišče, a v tem je zagledal, da se na jugu nekaj giblje v puščavi.

(Dalje prihodnjič.)

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžgalice »Slovenske krščanske socialne zveze«. »V korist obmejnih Slovincem! Kupujte te naše vžgalice!

in predsedstvu celovškega deželne sodišča. Sklicati nameravajo tudi shod, na katerem bodo govorili in ropotali o zatiranem koroškem nemštvu, ker so koroški Slovenci drzni dovolj, da še niso vsi postali Nemci in celo zahtevajo za svoj jezik to, kar določajo avstrijske postave.

Kako grdo je napadel »Slov. Narod« dr. Korošca, ker je v proračunskem odseku dosegel, da se je njegova zahteva odstopila vladi, da prouči vprašanje o ustanovitvi višjega deželnega sodišča v Ljubljani. Očital mu je, da ne zastopa dobro slovenskih pravic. Mi tega »Slovenskemu Narodu« ne zamerimo, saj vemo, da je list slabo poučen o položaju v zbornici. Naj bi bil dr. Korošec stavil resolucijo, po kateri bi se zahtevalo, naj se ustanovi v Ljubljani višje deželno sodišče, bi bila ta resolucija gotovo odklonjena. Proti njej bi bili glasovali vsi Nemci, a tudi Poljaki. Posledica bi bila, da bi se lahko še leta in leta sklicevala vlada na po proračunskem odseku odklonjeno resolucijo. Nam se ne gre zato, da bi trpelo slovenstvo desetletja vsled takega postopanja. Gre se nam za to, da dosežemo dejanske uspehe za naše slovensko ljudstvo.

Česar ne izprevidijo v malenkostno krajevno politiko zapleteni in zato kratkovidni »macherji« javnega mnenja slovenskih liberalcev, to izprevidijo boljše redakterji nemškega časopisja.

V soboto smo že omenjali, kako da je v lepi zvezi z vodilnim glasilom slovenske narodno-napredne stranke napadalo našega vrliga poslanca dr. Korošca. Stara prijateljica »Slovenec«, graška »Tagespost« tudi ni zaostala. V ponedeljek objavlja dopis iz Celovca, ki nosi napis »Rückwärts, Don Rodrigo!« Članek je naperjen naravnost proti dr. Korošču. Z nevoljo omenja list, da se je odstopila dr. Koroščeva resolucija o ustanovitvi višjega deželnega sodišča v Ljubljani vladi, da jo prouči. Sicer se list tolaži, da poteče še precej vode, predno bo končano proučevanje. List pa nato prične javkati, kar dokazuje, da se slovenskih poslancev in osebito dr. Korošca boji. Piše, da Slovenci ne bodo dali miru in da bodo dobivali male ugodnosti, ne da bi kaj opazila velika javnost. Pritožuje se nad vlado, češ da ne nastopajo proti provokacijam slov. odvetnikov vodilne sodne osebe v sodni dvorani. Ministrski veter pihlja v naše alpske dežele. Ne dohajajo sicer sodnikom pismenarjčila, pač pa ustmeni opomini in svarila. Če se nemški sodnik ustavi provokatoričnemu nastopu slovenskih odvetnikov in njihovih koncipijentov, se prepriča, da ni veliko s sodnikovo neodvisnostjo. Nemških sodnikov v deželi (na Koroškem) se je polastila tiha resignacija. Vejo, da se je končal prejšnji mir.

Končno dopisnik naglašja, da tega Nemci ne bodo več mirno prenašali.

Če bi drugega ne bilo, bi nam dokazala navedena dejstva, da naš slovenski čolnič v razburkanih sedanjih valovih narodnih sporov mirno in z vsoto gotovostjo, a tudi uspešno vodijo poslanci »Slovenskega kluba«.

Državni zbor.

Dunaj, 6. aprila 1908.

Današnja seja ima dvoje značilnih točk. Glavni govornik krščanski sociallec Kunschak je namreč razvijal vojaški program krščansko-socialnega delavstva. Vzbudivel je pozornost, dasi je zbornica že pod vtisom jutrišnje razprave o delavskem ministstvu. Socialni demokrati so se namreč pritoževali v konferenci klubovih načelnikov, da se vprašanje o delavskem ministstvu ne more rešiti nujnim potom. Seveda socialnim demokratom ni všeč, ker je delavski minister Gessmann. Spletkarili so že prej in tudi dosegli, da je moral Gessmann pri ustanovitvi delavskega ministristva premagati velike ovire. Zdaj nadaljujejo staro igro. Razpravo bi radi zavlekli, ker se boje, da dovede dr. Gessmann v državni upravi krščansko-socialno politiko do zmage tako, kakor je dovedel do zmage ta načela dr. Lueger v dunajskem občinskem svetu. Zdaj se vrše dogovori, kako bi našli pot iz zagate, v katero so spravili »položaj« enkrat socialni demokrati. Beck seveda dela na to, da prepreči obstrukcijo 87 socialnodemokratskih poslancev.

V včerajšnji seji so govorili še Choc, Stransky, Schuhmeier in Pogačnik kot poročevalci o rekrutni predlogi. Nato so prekinili razpravo. Rus dr. Hlibovicki je zahteval, naj predsednik pograja Bielo-hlawka, ker je rekel o ruskem pisatelju Tolstemu med govorom Daszinskega, da je norec. Predsednik je obžaloval, da je Bielo-hlawek rabil ta izraz. Nato sta se pričkala Bielo-hlawek in Pernerstorfer. O predlogi glede na vojaške novince glasuje zbornica jutri.

Stranke.

Nemška narodna zveza je razpravljala o političnem položaju. Izjavili so, da je zveza trdna. Previdno in strogo hočejo proučiti načrt o jezikovni postavi.

Delavsko ministristvo.

Glede na delavsko ministristvo se vrše danes neprestano posvetovanja. Zvečer so razpravljali o zadevi pri Becku voditelji strank. Navzoči so bili ministri Marchet, Ebenhoch, Gessmann, Peschka in načelniki malone vseh strank. Kakor znano, se gre za naknadni kredit delavskemu ministristvu.

Sternbergov dvoboj.

Sternberg je pozval na dvoboj poslanca Bergmanna, ki ga je razžalil v sobotnem govoru.

Gosposka zbornica.

Ustavoverna stranka pripravlja dva važna predloga. Dr. Grabmayr predloži predlog o razdolžitvi posestev, profesor Ludwig pa o ustanovitvi državnega sanitetnega urada. Dr. Baernreither pa pripravlja zakonski načrt za preskrbo mladoletnih.

HRVAŠKA.

Supilo o položaju.

O priliki svojega zadnjega obiska na Dunaju je izjavil poslanec Supilo dopisniku »Agramer Tagblatta«, da bo hrvaško-srbska koalicija z vso močjo nadaljevala boj proti bodoči hrvaški vladi. Koalicija zahteva, da se revidira sedanje državno-pravno razmerje med Ogrsko in hrvaško kraljevino; to je tembolj potrebno, ker novi poslovnik vzame Hrvatoma vso možnost, da bi zastopali svoje pravice v parlamentu. Absolutizem Madjarov utegne povzročiti, da se Hrvatje vržejo Avstriji v naročje. Supilo je prijatelj miru med Hrvati in Mažari, a v prvi vrsti je Hrvat, in ko se gre za koristi Hrvaške, neha njegovo navdušenje za mir. »Uj Hireku« se poroča iz Zagreba, da je imelo potovanje Supilovo na Dunaju popoln uspeh. Padeč bana Rauha je neizogiben ter ga je pričakovati vsak hip. Vlado prevzame bržkone koalicija. — Kolikokrat je Rauch že šel!

Secesija iz stranke prava.

Vladni listi so poročali, da nameravajo poslanci Barčič, Lukinič, Magdič, Mažuranič, Tuškan in Vinkovič izstopiti iz stranke prava ter o prihodnjih volitvah kandidirati temeljem programa hrvatske napredne stranke. Dr. Lukinič je v »Hrvatski« to vest glede svoje osebe ostro dementiral. Tudi »Agramer Tagblatt« poroča, da je vse izmišljeno, samo da bi se delalo razdor v koaliciji.

»Dionička tiskara« subvencionirana.

»Hrvatsko Pravo« je poročalo, da je »Dionička tiskara« dobila od Nikoličeve vlade 20.000 kron subvencije. »Obzor« to vest popravlja v smislu, da je vlada dala to svoto tiskarni kot posojilo za sinkografski zavod. Zadeva pride pred sodišče.

AVSTRO-OGRSKA.

Deželni zbori.

Tirolski deželni zbor je sklican 21. t. m. na kratko zasedanje. Krščanski socialci kandidirajo v deželni odbor Schraffla, dr. Schorna in dr. Kaspero. Konservativci so izjavili, da o Wahrmundu ne bodo molčali. Zato še ni gotovo, če se skladi deželni zbor.

Spori med Čehi.

»Narodni Listy« pišejo, da dr. Kramář ustreže agrarcem in drugim češkim strankam, če odstopi kot načelnik »Češkega kluba«. V Brnu se je vršilo v nedeljo posvetovanje čeških poslancev. Poročal je Začek. Grajali so »Češki klub« in postopanje češke večine v moravskem deželnem zboru.

Kontiskacija Wahrmundove brošure v Pragi.

Češka socialna demokracija je izdala v prevodu znano Wahrmundovo brošuro. Objavljeni sta tudi mesti, ki sta bili dani prosti pri dunajski vzkladni razpravi. Brošura namreč ostane zaplenjena, ker se je pritožil državni pravdnik proti razsodbi vzkladnega sodišča.

Odpravnine podčastnikom.

Po cesarju potrjena določila o službenih premijah in o podčastniških odpravninah se uveljavijo 1. januarja.

Ogrske zadeve.

Zbornica je nadaljevala dne 6. t. m. podrobno razpravo o § 2. poslovnikove izpremembe. Poslanci Maniu, Damian in Farkashazy so predlagali mnogo izprememb. — Cesar je odobril sklepe karlovskega srbskega cerkvenega shoda o upravi samostanskega premoženja. Administrator srbske cerkve postane škof Bogdanović.

DALMATINSKI DEŽELNI ZBOR.

V krogih državnih poslancev se govori, da bo deželni zbor dalmatinski sklican po Veliki noči, da reši volivno reformo za deželni zbor. Vlada predloži tudi načrt zakona o ureditvi jezikovnega vprašanja v Dalmaciji.

PROTI SRBSKIM VELEIZDAJALCEM V BOSNI.

V Banjaluki so zaprli osem oseb zaradi veleizdaje. Med aretiranci sta tudi pravoslavni pop Prokopić in sotrudnik belgrajske brzozjavne posredovalnice Janković. Oblast je zaplenila neki srbski list, ki je objavil članek, v katerem so se pozivljali bosanski Srbi, naj se otresejo avstro-ogrskje uprave in bremena tujega gospodstva. Bosanskim Srbom je znano, kje naj stoje v slučaju vojske med Srbi in Avstro-Ogrsko. Srbska ne sme nikdar dovoliti, da se zgradi sandžaška železnica, in podobne ljubeznivosti. Enega aretiranca bo sodilo vojno sodišče.

NAPOVEDANA OBSTRUKCIJA V SRBSKI SKUPŠČINI.

V seji srbske skupščine dne 6. t. m. je naznanil voditelj mladih radikalcev, Stojanović, da hoče stranka nadaljevati obstrukcijo, ki jo je prekinila zaradi trgovinskih pogodbenih pogajanj s tujo državo. Zahteval je nove, svobodne volitve. Nove volitve so zahtevali tudi socialni demokrati, narodnjaki in naprednjaki. Ministrski predsednik Pasić je naglašal, da imata zgolj krona in večina skupščine pravico, da razpuste skupščino.

RAZPRAVA PROTI ČRNOGORSKI ZAROTNIKOM.

zaradi nameravanega bombnega napada na kneza Nikolaja in na knežjo rodbino je določena na 25. majnika. Obtoženih je 50 oseb, med njimi tudi nekdanji črnogorski ministrski predsednik Radović.

BOLGARSKA KRALJEVINA?

Knez Ferdinand se poda ta teden v Peterburg. Govori se, da namerava knez Ferdinand o tej priliki zopet sprožiti vprašanje, da se proglasi Bolgarsko za kraljevino. Vsled poroke s princezino Reuss je postal knez Ferdinand sorodnik ruskega dvora ter je možno, da bi se dalo sedaj carja pridobiti za misel, da bi postala Bolgarska kraljevina.

TURČIJA SE OBOROŽUJE.

Glavno glasilo stranke oktohistov poroča iz Karsa: Mobilizacija 4. turškega armadnega zbora je dovršena, 5. in 6. armadni zbor, ki sta oba v posadki v Mali Aziji, se bosta tudi mobilizirala. Armensko prebivalstvo v Karsu je silno razburjeno. Zapričeta je akcija, da se v slučaju rusko-turškega spora postavijo Armenci na stran Rusije.

KRVAVE PORTUGALSKE VOLITVE.

Dozdaj je znan izid 107 volitev. Večina pripada monarhistični koncentraciji. Republičani niso dobili nobenega poslance. O krvavih bojih v Lizboni poročajo: Vojakom so ukazali, da ne smejo trpeti nikakega zbiranja pred cerkvami. Republičani so namreč organizirani po farah. Izdali so tudi geslo, da naj republičani korakajo skupno k volitvam in da se morajo zbrati pred cerkvami. Ko je vojaštvo nastopalo proti gručam, je bilo ranjenih več oseb. Ko so dognali republičani, kako so izpadle volitve, so bili grozno razburjeni. Grozni prizori so se dogajali zvečer. Niti približno ni znano število ustreljenih republičanov. Znano je le, da so usmrčeni člani zelo uglednih lizbonskih rodbin.

Dnevne novice.

+ Glavni odbor »Slovenske krščansko-socialne zveze« se je tako-le sestavil: Predsednik dr. Jan. Ev. Krek; podpredsednik Luka Smolnikar; tajnik Ivan Štefe; namestnik tajnikov Albert Jeločnik; blagajnik Jakob Sedmak; namestnik blagajnikov dr. Evgen Lampe; knjižničar Fran Kos; namestnik knjižničarjev Peter Bizjak.

+ Slavnost v Cerkljah. Prihodnjo nedeljo, dne 12. t. m., ob 3. uri popoldne, blagoslovi »Slovensko katoliško izobraževalno društvo« v Cerkljah pri Kranju svojo zastavo. Slavnosti se udeležijo »Slovenska krščansko-socialna zveza« z zastavo. Odhod iz Ljubljane v nedeljo, dne 12. t. m., z opoldanskim gorenjskim vlakom. Vabimo somišljenike in somišljenice, da se pridružijo temu izletu. Kdor se želi udeležiti, naj to javi s svojim podpisom v vpisni knjigi, ki je na razpolago v društvenih prostorih »Slovenske krščansko-socialne zveze«. Naša društva, posebno društva na Gorenjskem, prosimo, da se slavnosti udeležijo s svojimi zastavami. Na svidenje v nedeljo popoldne v prijaznih Cerkljah! — Odbor S. K. S. Z.

+ Afera **Nebenführer**. Iz deželnega dvorca se nam piše: Osebnje spremembe pri upraviteljstvu deželne bolnice so vzbudile neko razburjenje, ki je z ozirom na občutljivost naše javnosti sicer umevno, ki pa vendarle izvira iz napačnih premis. Konstatovati je pred vsem treba, da Nebenführer ni imenovan upraviteljem, odnosno nadupraviteljem deželne bolnice, kajti do takega imenovanja deželni odbor niti pravice nima. Nadupravitelja sme imenovati le deželni zbor. Nebenführer je in ostane pisarniški pristav, poverjena mu je le za trenutek posebna začasna naloga, voditi upraviteljstvo deželne bolnice do tistega časa, ko deželni zbor sklene o vpo-kojitvi dosedanjega nadupravitelja in mu imenuje naslednika. Nebenführerju se tudi niti provizorično ni odkazal delokrog nadupravitelja, kajti podrejen je izrecno začasnemu voditelju bolnice — mej tem ko sicer nadupravniško mesto stoji na isti stopinji, kakor ono ravnateljja, tako da ni nihče drugemu podrejen. — Skratka: sporni ukrep deželnega odbora je strogo začasna odredba, ki v nobenem oziru ne prejudicira svojedobni odločitvi deželnega zbora. Deželni zbor bode popolnoma svobodno sklepal o imenovanju upravitelja deželne bolnice in Nebenführer se vsak hip pokliče lahko nazaj na svoje lastno službeno mesto kot pisarniški pristav deželnega stavbenega urada. Da pa je trenutno sporna odredba bila potrebna, za to jamči znana okolnost, da je bila v deželnem odboru sklenjena soglasno, ker je bil deželni odbor prisiljen nenadoma nekaj ukreniti.

× **Medicinski kongres** se je pričel 6. t. m. na Dunaju. Kongres je pozdravil naučni minister dr. Marchet.

— **158. odborova seja »Matice Slovenske«** dne 3. aprila 1908. Letošnji občni zbor »Matice Slovenske« bo v ponedeljek, dne 25. maja ob 8. uri zvečer v ljubljanskem »Mestnem domu«. Publikacije za leto 1908. se bodo tiskale vsaj v 4500 izvodih; za tisk Zbornika, Zabavne in Hrvatske knjižnice ter Prevoda iz svetovne književnosti se razpiše natečaj; knjige morajo novembra biti v Ljubljani pripravljene za ekspedicijo. Sprejmejo se nekateri rokopisi in določijo recenzenti novim. Od zadnje odborove seje je društvu pristopilo vnovič ali na novo 40 članov. — Za leto 1908. izda »Matica Slovenska« sedmero knjig (med temi 3. ilustrirane). 1. Zbornik (znanstvene razprave o početkih naše književnosti v protestantski dobi; slike). 2. Knez. knjižnica (Cankarjev spis »Novo življenje«; jubilejni spis o Vatr. Jagiču). 3. Zabavna knjižnica (poleg pripovednih spisov drama Zofke Kveder Jelovškove: »Amerikanci«). 4. Hrvatska knjižnica (komentirana isterska priča VI. Nazora »Veli Joža« umetniški opremljena). 5. Prevod Goethejevega »Fausta«, I. del. 6. Štrekelj, Narodne pesmi. 7. Seidl, Kamniške ali Savinjske planine, II. del (s slikami).

— **Vlak povozil** je v nedeljo ob pol štirih jutraj pomožnega čuvaja Jakoba Ileršiča med Postojno in Rakekom. Ko sta se dva vlada srečala, je stal na progi in bil na mestu mrtev. Zapuščena štiri nedorasle otroke, najstarejši je star pet let. — Vzrok je to, ker se je odpravilo žvižganje, ako se dva vlaka srečata. Enega je gledal, drugega ni videl, in ta ga je povozil.

— **Kranjskogorska podružnica »Slov. planinskega društva«** je imela v nedeljo zvečer svoje izvanredno občno zborovanje pod načelništvom g. dr. Tičarja v prostorih g. Šmerca v Mojstrani. Načelnik pozdravi vse navzoče, posebni »Živio« se je glasil g. župniku Aljažu. V kratkih potezah se predsednik spominja razgovora zadnjega zborovanja na Hrušici glede koče na Golici, glede podružničnega sedeža ter posebno razpora med člani jeseniškimi in onimi v gornji dolini, naglašja združenje med temi ter pravi, da je pripravljen za vsak trezen kompromis, ker se ne gre za častno, ampak delavno nalogo podružnice. G. Šusteršič od osrednjega odbora je tudi tega mnenja, misleč, da se bo še mnogo Jeseničanov pridobilo ter pojasni § 8. društvenih pravil. Nato da g. načelnik na glasovanje: so li gospodje zborovalci zadovoljni s tem, da se volita dva odbornika na Jesenicah in dva v gornji dolini ter istotako tudi namestnika, da se doseže združenje. Temu predlogu so zborovalci sicer pritrdili, pa le bolj s težkim srcem, meneč: če noče kdo biti z nami, bodimo pa sami, kaj pa jih hočemo siliti; saj še nobenega Jeseničana tukaj ni. — Proti koncu se je naglašala še vzajemnost med planinskim in prometnim društvom za tujce, kjer se je splošno izražala nevolja radi tega, ker se v reklamnih podobah prometnega društva ni sprejela nobena slika krajev iz gorenje gorenjske doline. Načelnik zaključil zborovanje z zahvalo za veliko udeležbo.

— **Trije Robinzoni**. V Borovnici so prenočili v ponedeljek večer trije dečki iz Celovca, ki so šli križem sveta iskat Ro-

binzonov otok, da bi živeli na njem. Prišli so že po stezi proti Kožljaku do pod »strmca« ter so se namenili prenočiti v gozdu. Najstarejši ima 13 let in se piše Rechmann Alojzij, drugi 12 let Bürger Jože in tretji, Werluschnig Jože, 11 let. Vsi trije so gojenci zavoda sv. Vincencija v Celovcu. Najstarejši je bral knjigo o Robinzonu in je navdahnil še tri druge za otok Robinzonov in njegovo življenje. Četrti se jim je vrnil radi slabosti od Drave nazaj, sami so pa srečno dospeli semkaj po osem dnevnem potu. Prenočili so v hlevih, dvakrat v gozdu. Na vsak način so hoteli priti do morja in videti otok Robinzonov, a načrt jim je prestrigla roka orožnikova. Seveda potujejo brez denarja. In vendar bo vrnitev vsaj najmlajšemu težka, ker ne bo zazrl zaželjenega otoka. Pač hrabri dečki!

— **Umrli** je v Dekaniji bogoslovec g. Karol Valentič, star 23 let.

— **Imenovanje.** Finančni konceptni praktikant Ivan Korbar je imenovan za finančnega koncipista ad personam v X. činovnem razredu.

— **Novi glagolski rokopisi na Dunaju.** Varaždinski profesor dr. Ivan Milčetič je našel v dunajski dvorni knjižnici več istrskih glagolskih rokopisov iz 15. stoletja. Te spomenike izda jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu.

— **Zadušnica za Strossmayerja.** Jugoslovanska akademija da jutri, dne 8. t. m. služiti sv. mašo zadušnico svojemu pokrovitelju in dobrotniku vladiki Strossmayerju v cerkvi sv. Marka v Zagrebu.

— **Železnica Škofja Loka - Železniki.** Odbor za predela zgradbe železnice Škofja Loka - Železniki sklicuje na dan 12. aprila v Železnike občni zbor.

— **Prememba posesti.** Vdova okrajnega sodnika, gospa Amalija Žerjav v Ljubljani, je kupila od g. Karola Hudabiničga hišo št. 75 v Gorenji Šiški za 39.000 kron. — G. Iv. Novak v Spodnji Šiški je prodal svojo hišo št. 23 trgovcu g. Jerneju Glaviču za 27.000 K.

— **Mrtvega** so našli v Št. Jerneju v nekem hlevu kočarja Franceta Hočevarja iz Breške vasi. Zadela ga je kap.

— **Požrtvovalen župnik.** Župnik Ferdo Hrđy v Sv. Lovrencu blizu Labina poučuje že tretje leto brezplačno 135 šolskih otrok, ker je šola ostala brez učitelja. Nerazumljivo je, da požrtvovalnemu duhovniku šolska oblast ne da niti običajne nagrade, ki se je drugod daje pomožnim učiteljem. Menda hočejo, da bi se župnik naveličal in bi bili otroci brez pouka?

— **Izpremembe pri avstrijskem Lloyd.** Predsednik upravnega sveta avstrijskega Lloyd Ernest vitez Becher gre v pokoj. Tudi generalni ravnatelj Albert Frankfurter se umakne, ker ne more izpolniti obljub, ki jih je delal pred nastopom službe. Na temelju pogodbe sprejme ob odstopu 500.000 kron odpravnine, njegova soproga pa 15.000 kron pokojnine.

— **C. kr. skladišča v Trstu** sprejemajo zopet brez izjeme vsakovrstno blago za Trst prosto luko. Zatorej se sprejema od danes naprej brez izjeme vsakovrstno blago za Trst prosta luka c. kr. drž. in Trst prosta luka Južna železnica.

— **Slovenski klub »Lipa« v Zagrebu.** Hrvatska deželna vlada je odobrila pravila zagrebškega slovenskega kluba »Lipa«. Vsled tega se vrši v četrtek 9. t. m. ustanovni zbor kluba v gostilni »K mirnoj kolibi« v Preradovičevi ulici št. 31. Pri tej priliki se bo sprejemalo nove člane.

— **Gledališka godba v Zagrebu** se pomnoži za šest godcev, da odslej pri operah in operetah ne bo treba iskati pomoči pri vojaški godbi. Poleg tega se nastavi drugega kapelnika. Bržkone se bo angažiralo dirigenta osiroke gledališke godbe, Horaka, ki je dovršil konservatorij.

— **Gledališki ravnatelj ponesrečil.** Bivši osiroke gledališki ravnatelj Edmund Spillern je prišel v Draždanah pod električni tramvaj ter bil težko poškodovan. Spillernu bodo morali odrezati levo roko. V Draždanah se je nahajal, da angažira igralcev za svoje društvo.

— **Pasji kontumac** je proglašen v Zagrebu in v sosedni občini Odra.

— **Nesreča na železnici.** Na lokalni železnici Osijek-Nova Kapela-Batrina se je zgodila med postajama Ljeskovica in Čaglin grozna nesreča. Pripeljala se je s strme ceste čez progo delavka Sofija Ozonjak-Petkovšek, vlak jo je zgrabil in z vdom vred raztrgal na kose. To se je zgodilo pri belem dnevu. Krivo ni samo ozemlje, vsled katerega prihajajo poti, ki križajo progo, s strmine, marveč tudi slaba ureditev železnice. Stare lokomotive nimajo zavor, da bi se lahko vlak ustavilo. Tudi ni nobenih pregraj. Na tej progji se nesreče vrstijo druga za drugo.

— **Ponesrečen Slovenec v Ameriki.** V Centerville Colo v Ameriki je šel rojak Nikolaj Bajuk podirati neko skalovje. Pri tem je Bajuku priletel na nogo kamen in mu jo zdrobil.

— **Avstro-hrvatsko parobrodno društvo** gradi dva parnika v Malem Lošnju. Imenovala se bosta »Frankopan« in »Kvarner«. Društveni znak bo sedmorožarna zvezda s sidrom in črkama A. H. Delnice po 50 K so še na prodaj v »Posojilnici« v Pulju.

— **Krvavi pust v Cresu.** Občinski redar, ki je na pustni torek v Cresu sekal s sabljo Hrvate in Hrvatice, ker so prepevali nedolžne narodne pesmi, je odpuščen iz službe. »Bridko« sabljo si je baje obesil v svarilen spomin na častno mesto svoje sobe.

— **Cvetni korzo v Opatiji.** Na velikonočni ponedeljek popoldne bo v Opatiji cvetni korzo, pri katerem bosta svirala vojaška godba in ciganski orkester.

— **Slepar.** Po kamniškem okraju se je klatil zadnji čas okoli 35 let star, čedno oblečen človek in ondodnim prebivalcem pripovedoval, da je poslan z nekim patrom pobirat milodare za nov oltar v romarski cerkvi na Brezju. Slepary je šlo več ljudi na limnice. Torej pozor v drugih krajih.

— **Za notarja sta imenovana** notarska kandidata dr. Karol Maurer za Sovodeni in dr. Josip Kraiger za Podkloster.

Štajerske novice.

— **Š Celjski odvetniki v pokoju.** Dne 4. t. mes. je tudi dr. Hrašovec izstopil iz odbora političnega društva »Naprej«. Zdej ni noben celjski slovenski odvetnik v kaki politični organizaciji, ampak samo odvetniški uradniki.

— **Š Politično društvo »Naprej« v Celju** se je na običnem zboru 4. t. m. popolnoma poliberalilo v odsek »Narodne stranke«. Odbor je sledeč: predsednik dr. Gvido Serbec, sin odvetnika dr. Josipa Serbeca, odborniki dr. Ljudevit Stiker, Ivan Rebek, dr. Janko Serbec, Jože Sevcenikar, dr. Ernest Kalan, Franjo Jošt, Anton Jošt in Lj. Furlani.

— **Š Umrli** je že minuli teden zidar Majer iz Trbovelj, kateri se je ponesrečil pri stavbi nove davkarje v Celju. Zapušča ženo s šestimi otroci.

— **Š Glede slovenskih ljudskih šol v Celju** zahteva »Naprej«, da se zgradi deška šola na že kupljenem zemljišču v mestu Celju in da se ustanovi javna dekliška šola za okolico; slovenska spodnja gimnazija naj se razširi v popolno višjo gimnazijo. Zdej pa le na delo! Zahtevamo to že dolgo, ne zgodi se pa nič.

— **Š Nesreče pri splavih v Celju.** Dne 5. t. m. je zadel splav ob kapucinski most. En splavar je pri tem padel v Savinjo, ki je zdaj narastla, se boril z valovi do železniškega mostu, potem pa izginil v valovih. Drug splav je zadel ob kobilu pri pečovniškem mostu; en splavar je pri tem splezal na kobilu, drugega so rešili. Zopet nekemu drugemu splavarju je strlo nogo med splavi, ranjenca so prenesli v bolnišnico.

Ljubljanske novice.

— **lj Prestavljeno vojaštvo.** Danes popoldne se je s poštanim vlakom skozi Ljubljano peljal iz Kremza v Pulj oddelek 5 pionirskega bataljona s 5 častniki in 90 vojakov. Ob 2:45 popold. se je peljal skozi naše mesto s posebnim vlakom iz Budimpešte v Rovinj 24. lovski bataljon z enim štabnim in 24 drugimi častniki, s 368 vojakov in 9 konji. Ob 12:48 po polnoči pa se pelje s posebnim vlakom z Dunaja v Trst 4. bošnjaški pešpolk s 5 štabnimi in 67 drugimi častniki, s 1115 vojakov in 29 konji. Na južnem kolodvoru so se ustavili le kratak čas.

— **lj Stavko nadaljuje** danes 55 krojaških pomočnikov pri 25 mojstrih.

— **lj Izvošček — krojaški pomočnik.** Včeraj je znani izvošček g. Kušar dosegel, da je njegovo krojaško spretnost občudovala cela vrsta stavkajočih krojaških pomočnikov. Stavkajoči krojaški pomočniki pazijo, da se stavko strogo vzdržuje, zato se je nek stavkajoči krojaški pomočnik zelo začudil, ko je šel včeraj mimo Kunčeve delavnice in videl notri moža, ki je z zavihanimi rokavi, poln bombaža okoli vratu, vihtel likalnik in likal po suknju, da mu je postajalo vroče. Hitel je po prijatelje. Naenkrat je bilo pred delavnico polno stavkajočih krojaških pomočnikov, ki so razburjeni razpravljali, odkod se je pritepel stavkokaz. Ta pa se ni brigal nič za različne prijaznosti, ki so mu letele na uho, in je venomer izjavljal, da bo delal naprej. Končno je vendar eden stavkajočih pobližje pogledal stavkokaza in spoznal v njem izvoščka g. Kušarja, ki je slekel v Kunčičevi delavnici svoj jopič, vzel likalo v roke, in tako »potegnili« stavkajoče pomočnike. Splošen smeh je bil za ključek Kušarjeve šale. Gosp. Kušar je dobil mnogo častitk, da je tako sijajno izkazal svoj vsestranski talent. Menda se sedaj po tej »preizkušnji« g. Kušar resno bavi z mislijo, da otvori — konfekcijo.

— **lj O običnem zboru bolniškega in podpornega društva pomožnih in zasebnih uradnikov** smo morali poročilo odložiti za prihodnjič. Zdravniku g. dr. Zajcu se je soglasno izrekla zahvala za vzorno delovanje.

— **lj Samoumor bivšega lekarnarja deželne bolnice.** Danes je prišla iz Bjelovara v Slavoniji vest, da se je ondi z revolverjem ustrelil v sence suspendirani lekarnar tukajšnje deželne bolnice Gjergerac. Bil je takoj mrtev.

— **lj Smrtna kosa.** Na Poljanski cesti je umrl g. Andrej Verhovc. — V Gradcu je umrla gospa Lujza Hafner, soproga bivšega restavraterja na južnem kolodvoru. — Na Nemškem je umrla 24 let stara Ljubljanka Emilija Kaderžabek.

— **Nasilna delavca.** V noči od nedelje na ponedeljek se je vračala soproga nekega železniškega uradnika s svojima dvema hčerkama iz Ljubljane v Spodnjo Šiško. Na Marije Terezije cesti sta jih srečala delavca Ivan Pustišek, rojen 1887 v Brezovici, okraj Brežice na Štajerskem in Franc Čatar, rojen l. 1887 v Novi vasi, pristojen v Št. Jurij, okraj Celje. Navedena sta mimoidoče tako sirovo nadlegovala, da je bila gospa primorana poklicati na pomoč ondi službujočega policijskega stražnika. Ko je isti došel in zahteval, od napadovalcev imena, mu jih nista hotela povedati, temveč se spustila v njega; ga zgrabila za vrat in suvala v prsa. Stražnik primoran se braniti s sabljo, je udaril Čatarja po desni roki, Pustiška pa po levi rami, na kar sta obadva pobegnila. Pustišku se je posrečilo odnesti pete, Čatar pa se je pri begu zaletel v zaprto prečnico na mitnici z glavo s tako silo, da je padel na tla in obležal nezavesten. Pri tem se je tako poškodoval, da so ga morali oddati v deželno bolnišnico. Ubeglega Pustiška je policija drugi dan izsledila in radi javnega nasilstva izročila c. kr. deželnemu sodišču.

Schnitzer ni izobčen.

— **Mona kovo.** 7. aprila. Profesor Schnitzer ni izobčen, kakor so poročali liberalni listi. Bavarski naučni minister je Schnitzerjev dopust podaljšal tudi še za poletni tečaj, kar v Vatikanu smatrajo z zadaj za zadostno.

Duhovnik — izumitelj.

— **Berolin.** 7. aprila. Elektrotehnik prelat prof. Cerebotani je izumil aparat, ki prenaša na velike daljave rokopise in risbe. Princip izuma je, da se konstruirata s čisto enakim gibanjem, ki ga povzroča odpošiljatelj. Monsignor Cerebotani je slovit elektrotehnik; izumil je že avtomatiški telefonski številnik in pisalni stroj za daljavo (»Elektroteledaktylo«).

Gospa Toseli

bivša saška prestolonaslednica je naznaila, da se loči od Tosellija in da se vrne v Nemčijo.

Telefonska in brzojavna poročila.

DANAŠNJA SEJA DRŽ. ZBORA.

— **Dunaj.** 7. aprila. Predsednik dr. Weiskirchner je otvoril sejo ob 11. uri 15 min. dopoldne. Najprej so se vrstili poslanci z dejanskimi popravki. Sternberg je obžaloval, da je rekel o nemškem poslancu dr. pl. Stranskem, da je židovskega pokoljenja. Sternberg je izjavljal, da je to misel vsled tega, ker ima dr. pl. Stransky semitsko zunanjščino. Kar se tiče trditve češkega agrarnega poslanca Bergmana, izjavlja Sternberg, da so izmišljotina. Bergman naj jih le ponavlja izven zbornice in brez varstva imunitete. O nekaterih Bergmanovih trditvah bo obračunal z Bergmanom na drugem polju.

— **Dunaj.** 7. aprila. V današnji seji drž. zbora so se pri govoru posl. Stelzla jako ostro spoprijeli social. demokratje in nemški liberalci. Bilo je mnogo vrišča. Poslanec Choc je predlagal, naj se o nujnosti vojaškega kontingenta po imenih glasuje. Predlog je bil dovolj podprt. Nujnost je bila sprejeta s 303 glasovi proti 122. Sedaj zbornica meritorno razpravlja o vladni predlogi.

DVOBOJ STERNBERG BERGMAN.

— **Dunaj.** 7. aprila. Radi izraza poslanca Bergmana, da je Sternberg parlamentarni abces in krščanski nepridiprav, je grof Sternberg poslal Bergmanu svoje priče. Bergmanove priče so vprašale na vojnem ministrstvu, ako Sternberg sploh more dati satisfakcijo. Po dobljenih pojasnitvah so Bergmanove priče izjavile, da Sternberg ne more dati zadoščenja in se zato dvojoj ne more vršiti.

NUJNOST ZA PREDLOG O DELAVSKEM MINISTRSTVU ZAGOTOVLJENA.

— **Dunaj.** 7. aprila. Po dolgi konferenci pri ministrskem predsedniku je zagotovljeno, da bo nujnost predloge o delavskem ministrstvu sprejeta. Nemci in Čehi so

opustili odpor proti nujnosti. Proti nujnosti bodo glasovali samo socialni demokratje.

LJUTOMERSKI OKRAJNI GLAVAR.

— **Dunaj.** 7. aprila. Poslanec dr. Korošec in tovariši so v današnji seji drž. zbora interpelirali radi uradnega poslovanja ljutomerskega okrajnega glavarja.

ČRNOGORSKI KNEZ V BEROLINU.

— **Berolin.** 7. aprila. Črnogorski knez tu ni bil nič ofic. sprejet. Ob 11. zvečer odpotuje v Belgrad.

AVSTRIJA DOBI POSLANIŠTVO NA CETINJU.

— **Dunaj.** 7. aprila. Cesar je določil, da se dosedanje avstrijsko zastopstvo na Cetinju poviša v poslanstvo. Avstrijski zastopnik na Cetinju baron Khun je imenovan za izrednega avstroogrškega poslanca.

SMRTNA KOSA.

— **Dunaj.** 7. aprila. Tu je umrl bivši vseučiliški profesor in znani naravoslovec, dvorni svetnik dr. Ludovik Schmarda, star 89 let.

TRŽAŠKA VOLIVNA REFORMA.

— **Trst.** 7. aprila. Minolo soboto je imel zopet sejo pododsek, ki razpravlja o politično-narodnem sporazumljenju, v kolikor je to v zvezi z volivno reformo. Doslej so pogajanja med večino in manjšino — med Slovenci in Italijani — ostala brezuspešna, vsled česar je sklicana za danes popoldne plenarna seja odseda samega.

OŠPICE IN KOZE V TRSTU.

— **Trst.** 7. aprila. Tukaj so ošpice nastopile epidemično. Prošli teden je bilo 18 smrtnih slučajev. Najbolj se bolezen širi pri Sv. Jakobu. Ravnotam se je pripetil en slučaj koz.

NEMŠKI TRGOVCI IN INDUSTRIJALCI ODPOTOVALI V SOFIJO.

— **Budimpešta.** 7. aprila. (Ogr. biro.) Člani društva berlinskih trgovcev in industrijalcev so opoldne s posebnim vlakom odpotovali v Sofijo.

DEVETA MAŽARSKA ŠOLA POD RAUCHOM.

— **Zagreb.** 7. aprila. V Kreštelovcu, okraj Daruvar, se bo otvorila mažarska šola. To je deveta mažarska šola, ki se odvarja pod Rauchovo vlado.

HRVAŠKI SABOR BO SKLICAN?

— **Budimpešta.** 7. aprila. Neka tukajšnja lokalna korespondenca poroča, da bo hrvaški sabor 7. maja vnovič sklican k zasedanju.

OBRAVNAVA PROTI VLOMILCU WASINSKEMU.

— **Lvov.** 7. aprila. Obravnava proti vlomilcu Wasinskemu in 29 njegovim tovarišem radi vlomov in umorov se prične 10. maja in bo trajala 12 do 15 dni. Povabljenih bo nad 60 prič. Oblasti so od vlomov dobile nazaj le 100.000 K, ostale svote ima Wasinski gotovo zakopane.

KRVAVE VOLITVE NA PORTUGALSKEM.

— **Lizabona.** 7. aprila. Pri volitvah v Alcantara so volivci protestirali proti nepravilnemu štetju. Nastal je pretep, v katerem je bila ena oseba ubita, več ranjenih. Na nekem drugem volišču so napadli volivci kavalerijsko patroljo s kamenjem, na drugem zopet se spoprijeli s policijo, ki je rabila orožje in mnogo oseb ranila, nekaj celo ubila.

Poslano.

Obstanek malih mojstrov napram pomočnikom je sila težavna stvar. Na roke mojstrom radi stavke gredo gosp. naročniki, ker skoraj vsak naročnik, ki je pri enem ali drugem krojaškem mojstru naročnik izjavi, da je nastop radi plačilne tabele, ki je previsoka za ljubljanske razmere, opravičen in da rade volje počaka dva, tudi tri mesece, da bode obleko dobil. Mojstri so mislili, da nima slavnob občinstvo simpatij do njih, a hvalevredno se moramo izraziti, da so naši naročniki galantni in vse pohvale vredni v tem oziru. Kajti pri tej konkurenci, katero ima danes mali mojster, je nemogoče, da bi se mala obrt še obdržala na površju. Zato mojstri izražajo najtoplejšo zahvalo gospodom naročnikom, ker rade volje čakajo, da se jim obleka izgotovi, ako tudi še-le čez par mesecev.

Krojaški mojstri.

Odtok vode pospešujočo, kisline raz-

VITA redčujočo. Naravni Načrt. litioln vrelc proti vodni kislini, trganju, diabetes, žolod nemuln črevesnemu k taru, bolezn m v mehuru in ledvicah itd. Dobiva se povsod, v Ljubljani 180 12—11 pri Mih. Kvaternju.

Budimpešta 7. aprila.

Pšenica za april	10 97
Pšenica za maj	10 95
Pšenica za oktober	9 42
Rž za april	9 76
Koruza za maj	6 26
Oves za maj	7 18

Efektiv: vzdržno.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem +66 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsijevu	Vetruvi	Nebo	Pada- vina v mm
6	9. zveč.	731.4	5.5	sr. svzh.	del. jasno	
7	7. zjutr.	29.2	4.4	sr. svzh.	obl.	6.3
	2. pop	30.8	9.2	sr. svzh.	dež	

Srednja včerašnja temp. 5.5° norm 7.9°

Izjava.

Jaz podpisani Valentin Kobal, posestnik iz Zg. Kašlja št. 31, obžalujem, da sem obdolžil svojega brata Janeza Kobala, posestnika iz Zg. Kašlja, tatvine, izjavljam, da je moj brat Janez Kobal popolnoma nedolžen, obžalujem, da sem ga po krivici obdolžil in se mu zahvaljujem, da mi je veliko krivico, katero sem povzročil, odpustil.

Valentin Kobal
posestnik iz Zg. Kašlja.

842 1-1

844 **Zahvala.**

Ob neprecenljivi izgubi svojega iskrenoljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Frica Novak-a
hotelirja in kavarnarja v Ljubljani

izrekam v svojem ter v imenu svojih nedoletnih otrok **Minke** in **Fricka** vsem prijateljem, znancem in sorodnikom za izkazano sočutje in mnogobrojno in časteče spremstvo pokojnika k večnemu počitku najiskrenejšo zahvalo. — Osobito in presrečno pa se zahvaljujem cenj. načelnstvu in gg. članom gostilničarske zadruga za polnoštevilno udeležbo, društvu gostilničarskih in kavarnarskih nastavlencev, telovadnemu društvu „Sokol“ v Ljubljani, strelskemu klubu „Triglav“, ljubljanski društveni godbi za častno spremstvo in poklonjene krasne vence, kakor tudi pevskemu društvu „Slavec“ za tolažebno petje, dalje vsem ostalim darovalcem prekrasnih vencev.

Marija Novak.
V Ljubljani, 7. aprila 1908.

Mlinar,

27 let star, izučen na večje valjčne mline, želi **vstopiti v službo** v kakem večjem štol-mlinu, da bi se še nadalje izvežbal. **Lorenz Pirnat**, Studa št. 18, pošta Domžale. 843 1-1

Zahtevajte zastoj

in franko moj velik, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst izdelkov, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, godbenega orodja, jeklenega in umjetnega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura „Roskopf“ pat. ura „regista“, Adler Roskopf, nikel, remon. s sidro „Goldin rem. ura „Luna“, koleje s dvojnimi plaščem „Gloria“, dvojni plašč „oklep. veržica z ristično na pero in karab.“ 15 gr. težka „2-80“ ura s kuharico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-50, švarcvaldska ura K 2-90.

Za vsako uro žetno pismeno jamstvo!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**, v. n. b. dvorni založnik v Mostu (Brüx) 654, Češko. 2315 1-4

Šupa v Medvodah

ob glavni cesti, kjer se odcepi kanton. cesta v Škofjeloko, lesena, s slamo krita, v dobrem stanju, dolga 13, široka nad 8 metrov, se proda iz proste roke za 500 kron. Kupci naj se oglase pri **Lovro Kavčiču** v Medvodah 4. 819 3-3

Nova hiša na Bledu

z lepim vrtom ter dobro pitno vodo pred hišo se **proda**.

Pojasnila daje **Anton Marolt**, krojač, **Bled-Grad 141**. 793 10-5

Kašelj —
naglo pomiri, pospeši in olajša izmeček sleza **pristni karolinodolski**

Davidov čaj
1 zavoj 40 h. — Edina izdelovalnica lekarna pri „Češki kroni“.
— Praga — Karolinin dol. —

Dobi se v lekarnah ali naravnost, če se vpošlje 10 vin. (2 zavoja). Zaloga v Ljubljani lekarna pri „Zlatem orlu“ Jurčičev trg.

Pozor pred ponarejanji.
Vsak zavoj nosi trdko in podpis **A. Ferkl.** 46 6

**Steckenpferd-
lilijno-mlečno-milo.**

Najmilejše milo za kožo. 673 40-4

Bolečine živcev in revmatične se le pomirijo in ozdravijo z

CAMPHOROMENTHOL VOSTREBAL.

Cena steklenici 80 v. Doblja se v lekarnah ali direktno, če se vpošlje K 1-80 (2 steklenici) franko pri edini izdelovalnici Vostrebalovi lekarni, Praga-Karolinin dol. Zaloga: Lekarna H. Mardetschläger, Ljubljana, Jurčičev trg. **Pozor pred ponarejanji!**

Slavnemu občinstvu, posebno pa prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlarsko obrt
v Wolfvih ulicah št. 1
nasproti frančiškanske cerkve

ter vsa v vsoto stroko spadajoča dela kot izdelovanje oltarjev, prižnic, tabernakljev itd. in zagotavlja kolikor možno umetno in fino ter trpežno izdelavo po lastnih in predloženih načrtih.

Cene zelo zmerno! Priznana dovršena dela! 466 Z odličnim spoštovanjem 52-6

Aleks. Götzl
podobar in pozlatar.

PROF. PAWLOW
označuje

na podlagi točnih preiskav z drav te k za najmočnejšega zbujevalca sekretorskih želodčnih živcev. Prav odlično pa zbuja tek, krepe želodce in olajšajo bolečine prave Bradyjeve želodčne kapilje. Pospešujejo opravila prebavnega dela, slast do jedi, odstranjajo telesnemu dobrobiti škodljivo napačenje, čezmerno tvoritev kislin, telesno zaprtje, želodčne bolečine in drugo motenje prebave. Dobi se v lekarnah. **C. Brady**, lekarnar, Dunaj I. Fleischmarkt 1402, razpošilja šest steklenic za K 5.—, tri dvojne steklenice za K 4.50 franko. 2428 12-1

Kupijo se že rabljene

stelaže

za specerijsko in manufakturno obrt. Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: **Jos. Senica**, trgovec, **Blagovica pri Lukovici**.

695 9

Hiša na Bledu

se **proda** iz proste roke na zelo ugodnem mestu, pripravna za kako obrt, v bližini farne cerkve, četrt ure od novega kolodvora. Hiša obstoji iz 8 sob, 2 kuhinj, 2 kletij, 1 orala vrta. Dá se tudi v **najem**.

Več se izve pri **Antonu Slivniku** na Rečici št. 54.

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Ljubljana. — Telefon št. 244.
Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Priporočajo sl. občinstvu svoja **pristna rdeča, črna, bela in desertna vina**, kakor tudi domači **tropinovec, konjak, slivovko** itd. po primernih cenah. 645 80-8

Ceniki in vzorci poštne prosti.

Moderna svila za bluze

in nakit, baržuni, pliši, žipkasto blago, žipke, vložki, svilene vezene, pajčolani, žipkasti ovratniki, modni trakovi. — **Novosti vedno v največji izbiri pri**

P. Magdič, Ljubljana, Pražernove ulice šte. 7.

766 2 b

Svojim cenjenim naročnikom in slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da pri meni pomočniki ne štrajkajo, marveč imam pomnoženo število najboljših moči.

Prevzamem tedaj lahko vsako naročilo in ga točno in najbolje izvršim.

A. KUNC, krojaški mojster,
Dvorni trg šte. 3.

841 2-1

Prva kranjska slamnikarska zadruga v Mengšu
priporočata bogato svojo zalogo najraznovrstnejših 465 12-14

= slamnikov. =

Od najfinejših do najprostejših za **gospode, dame in otroke**. Priporočata se zlasti **slav. društvom, veleč. duhovščini in trgovoem**.

Zastopstvo za Kranjsko:
Ivan Podlesnik ml. Ljubljana, Stari trg 10.
Tu se naroča na debelo in prodaja na drobno.
Svoji k svojim! Svoji k svojim!

691 28

V Angleškem skladišču oblek

se radi pomanjkanja prostora in vsakdanjega dohoda svežega blaga prodaja **najmodernejša in najfinejša konfekcija za dame, gospode, deklice, dečke in otroke** že sedaj za **lastno oeno**.

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg 5.

Podružnica v Spiljetu.

Delniške glavnice 1
11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica v Celovcu.

1 Rezervni fond 11
11 K 200.000. 11